

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Giltig från: 2026-05-18

Innehållsansvar: Anna Wahlberg, (annwa18), Överläkare

Giltig till: 2028-05-18

Granskad av: Madeleine Zetterberg, (madan5), Överläkare/Professor

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5), Överläkare/Professor

KATARAKT RPT

Implantation av torisk intraokulär lins (IOL)

Regional medicinsk riktlinje

Fastställd av Hälso- och sjukvårdsdirektören (HS 2021–01301)

Utarbetad av tidigare Sektorsråd Ögonsjukvård, uppdaterad av Regionalt processteam Lins (RPT Lins)

Huvudbudskap

- Toriska linser gör det möjligt att korrigera astigmatism i samband med kataraktoperation med bibehållen operationsteknik med extra fokus på placering av den implanterade linsen i rätt axelläge enligt markering på kornea.
- I Riktlinje för katarakt, Nationellt programområde (NPO) för ögonsjukdomar rekommenderas implantation av torisk lins vid korneal astigmatism 2,5 dioptrier eller mer.
- Patienter med korneal astigmatism motsvarande 2,5 dioptrier eller mer (undantaget kontraindikationer) bör erbjudas implantation med torisk IOL för peroperativ korrigering av korneal astigmatism (H52.2) i samband med kataraktoperation, i syfte att minska restastigmatismen så att patienten ska få en fördragbar glaskorrektion

Bakgrund

Synnedläggning, dimsyn, ibland kombinerat med dubbelkonturseende är symptom vid astigmatism. Hög astigmatism bidrar till försämrad synkvalitet i form av störningar i synaxeln.

Förändringar sedan föregående version

Rubrik kompletterad, text uppdaterad för ny mall.

Behandling

Biometri genomförs initialt.

Korneal topografisk undersökning rekommenderas.

Vid astigmatism motsvarande 2,5 dioptri eller mer (undantaget kontraindikationer såsom varierande astigmatism, vissa patologiska hornhinneförändringar etcetera) är målet att peroperativ implantation av torisk IOL postoperativt ska minska restastigmatism.

Torisk lins med offentlig finansiering ska implanteras av offentligt driven ögonklinik och respektive opererande klinik ansvarar för den aktuella merkostnaden.

Klinisk uppföljning

Ansvarig kirurg avgör eventuellt behov av återbesök. Se lokala riktlinjer för mer information.

Uppföljning

Via kataraktregistret följs årligen antalet implantationer med torisk IOL i Västra Götaland, liksom eventuella komplikationer. För operationer utförda i mars månad registreras varannat år refraktivt utfall.

Patientmedverkan och kommunikation

Patientinformation;

Information ska delges patienten enligt patientlagen.

Vårdnivå

Specialistsjukvården har ansvar att erbjuda patienten torisk lins vid kataraktoperation om det bedöms att patienten kan ha nytta av torisk lins.

Innehållsansvarig original handlingen

Anna Wahlberg, överläkare SU, specialistläkare ögonsjukdomar

Information om original handlingen

Handlingstyp: Regional medicinsk riktlinje, RMR

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Anna Wahlberg, (annwa18), Överläkare

Granskad av: Martin Thiel, (marth43), Verksamhetschef

Godkänd av: Kaarina Sundelin, (kaasu1), Direktör Dokument-ID:

HS9766-305841775-277

Version: 2.0

Giltig från: 2022-10-05

Giltig till: 2024-10-05

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Innehållsansvar: Anna Wahlberg, (annwa18), Överläkare

Granskad av: Madeleine Zetterberg, (madan5),
Överläkare/Professor

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5),
Överläkare/Professor

Dokument-ID: SU9820-1156830909-230

Version: 3.0

Giltig från: 2026-05-18

Giltig till: 2028-05-18